

La Generalitat concedeix els primers premis “Recerca Fiscal i Estudis Tributaris”

- La direcció general de Planificació i Estudis Fiscals del departament de Vicepresidència i d'Economia i Hisenda ha guardonat dos estudiants de finals de grau i dos de màster pels seus treballs en matèria de dret tributari i hisenda pública
- El vicepresident Aragonès destaca la importància de premiar l'excel·lència perquè “serveix per crear referents per a les generacions futures” i disposar d'un conjunt de professionals altament formats “que ens ajudin a fer front als reptes de país”
- S'han presentat més de mig centenar de treballs d'universitats públiques i privades catalanes, espanyoles i de la Unió Europea

El vicepresident del Govern i conseller d'Economia i Hisenda de la Generalitat, **Pere Aragonès**, ha lliurat avui els primers premis de “Recerca Fiscal i Estudis Tributaris” que organitza la direcció general de Planificació i Estudis Fiscals del departament de Vicepresidència i d'Economia i Hisenda. Es tracta dels primers guardons que concedeix la Generalitat amb l'objectiu de reconèixer els millors treballs de final de grau i de màster en dret tributari i hisenda pública. L'objectiu final és promoure la investigació científica en l'àmbit de la fiscalitat i, al mateix temps, enfortir els vincles i generar sinèrgies entre el món acadèmic i el de l'administració pública a partir de la creació d'una xarxa de personal expert en aquestes matèries.

Durant la seva intervenció, el vicepresident ha manifestat la seva satisfacció per participar en la primera edició d'uns guardons que reconeixen l'excel·lència, el talent, l'esforç i la tenacitat dels estudiants perquè “**premiar als bons alumnes excel·lents ens serveix per crear referents per a les generacions futures**”. “**Si volem avançar, no ens hem de conformar amb tenir un alumne excel·lent. El que ens cal és disposar d'una mitjana elevada, un conjunt de professionals altament formats i qualificats que ens ajudin a fer front als reptes que tenim com a país**”, ha assegurat.

L'acte, que ha tingut lloc al Palau Robert de Barcelona i ha estat conduït per la periodista i comunicadora Ariadna Oltra, també ha comptat amb la participació de la secretària d'Hisenda, **Marta Espasa**, i la directora de Planificació i Estudis Fiscals, **Montserrat Peretó**.

Els premis es classifiquen en dues categories -grau i màster- i dos àmbits de recerca – Dret Financer i Tributari i Hisenda Pública-. Els de grau estan retribuïts amb 500 euros cadascun, i els de màster, amb 1.000 euros. Els treballs han estat avaluats per un jurat format per acadèmics i professionals experts en ambdues matèries.

Segons ha explicat la secretària d'Hisenda, Marta Espasa, el conjunt dels treballs presentats en aquesta primera edició dels Premis destaquen pel seu “**gran rigor acadèmic**” i tracten sobre temes “molt actuals” com ara la problemàtica de la tributació de les activitats desenvolupades en el marc de l'economia digital, la tributació de les

criptomònades i mediambiental, la competència fiscal, entre d'altres. **“És una evidència que existeix talent, que els universitaris estan molt ben preparats i que poden aportar gran valor a la nostra societat”**, ha afirmat.

Aquesta primera edició ha comptat amb la participació de 54 estudiants d'universitats públiques i privades de Catalunya, d'altres comunitats autònomes i del Regne Unit. Els guardonats han estat quatre estudiants, dos de la Universitat de Barcelona, un de la Universitat de Lleida i un alumne d'ESADE:

1. **Bernat Pujol i Trias**, de la Universitat de Barcelona, premiat en la categoria de treball de final de màster en matèria d'Hisenda Pública pel treball: “Challenges of corporate income tax the era of the digital economy”.
2. **Raquel Baixas Jaén**, d'ESADE, premiada en la categoria de treball de final de màster en matèria de Dret Financer i Tributari pel treball: “Facebook Spain: problemes i propostes per combatre l'erosió de les bases imposables en l'àmbit de l'economia”.
3. **Nadir Mitjans Tresánchez**, de la Universitat de Lleida, premiada en la categoria de treball de final de grau en matèria de Dret Financer i Tributari pel treball: “An exemple of the relationship between digital economy and taxation: the AirBNB case”.
4. **Sandra Ledesma Benítez**, de la Universitat de Barcelona, premiada en la categoria de treball de final de grau en matèria d'Hisenda Pública pel treball: “IBI i valors cadastrals. Anàlisi dels coeficients d'actualització aplicats als municipis de Catalunya (2014-2019)”.

Els reptes de la fiscalitat en l'era digital i una anàlisi sobre l'IBI

L'impacte que la revolució digital està tenint sobre l'economia i els seus efectes sobre la fiscalitat en un món cada cop més globalitzat s'ha convertit en el tema estrella de la primera edició dels premis de “Recerca Fiscal i Estudis Tributaris”. Tres dels quatre treballs guardonats estan relacionats de manera directa o indirecta amb aquesta temàtica. El quart centra la seva anàlisi en l'Impost de Béns Immobles (IBI), un dels més importants per als pressupostos municipals.

1. “An exemple of the relationship between digital economy and taxation: the AirBNB case”. El primer dels quatre treballs premiats, signat per **Nadir Mitjans**, se centra en l'anomenada “economia col.laborativa”. La seva tesi s'estructura en dues parts: la primera, més teòrica, contextualitza l'economia col.laborativa, les plataformes digitals que existeixen actualment i els problemes de doble imposició que conviden l'autora a analitzar, de manera molt precisa, tota la normativa que regula aquests aspectes, en especial l'anomenat “establiment permanent”, com a concepte obsolet en el món digital.

Amb la finalitat de posar de manifest aquesta problemàtica en l'àmbit tributari, Mitjans dedica la segona part de la seva investigació a estudiar la plataforma d'Airbnb com un supòsit pràctic i un exemple de model social i econòmic del món actual. L'autora analitza els beneficis que la companyia ha obtingut durant un determinat exercici i obté, com a el resultat, l'existència d'una gran diferència entre els beneficis reals i el que l'empresa declara. No obstant això, i tot que pugui semblar contradictori, la plataforma digital està tributant conforme a la llei, d'acord amb el model proclamat per l'OCDE. Aleshores la

pregunta és: si Airbnb i el conjunt de companyies digitals estant tributant conforme a dret, on està el problema? El problema, conclou Mitjans, és que les normes tributaries no s'adeqüen a la realitat d'una societat cada cop més globalitzada .

2. “IBI i valors cadastrals. Anàlisi dels coeficients d'actualització aplicats als municipis de Catalunya (2014-2019)”. En aquest treball, **Sandra Ledesma** situa com a eix central de la seva tesi l'Impost sobre Béns Immobles (IBI), un tribut local que constitueix la font principal d'ingressos per a les finances municipals. “L'IBI és l'únic impost del sistema fiscal espanyol que mai ha experimentat taxes de creixement negatives, ni tan sols durant la darrera crisi econòmica”, assegura l'autora. A partir d'aquesta premissa, Ledesma destaca la necessitat de mantenir correctament actualitzats els valors cadastrals dels béns immobles i sobre els quals es calcula la quota tributària. L'objectiu és aconseguir l'equitat entre municipis, i que el que paga cada contribuent reflecteixi el valor del bé immoble i s'ajusti als preus del mercat immobiliari.

Segons explica l'autora, el procediment bàsic per determinar el valor cadastral d'un immoble és la revisió cadastral, però que es tracta d'un procediment “llarg i costós”. Per aquest motiu, durant els darrers anys el Govern espanyol ha creat diferents mètodes d'actualització de valors cadastrals més senzills i econòmics. Així van sorgir els coneguts com “coeficients d'actualització” creats l'any 2013 i en vigor des del 2014, i que son d'aplicació voluntària per part dels ajuntaments .

Després de sis anys de vigència dels nous coeficients d'actualització, l'estudi demostra que el mètode és “ineficient” i no “ha semblat ser una solució eficaç” per diverses raons: en primer lloc, perquè la “voluntarietat” d'aquest mecanisme ha fomentat l'ús dels coeficients d'actualització per part de polítiques electoralistes d'alguns consistoris, la qual cosa no ha aconseguit acabar amb la desigualtat tributària entre municipis; i, en segon lloc, perquè el nombre de sol·licituds per part dels ajuntaments al Ministeri per aplicar aquests coeficients voluntaris són cada vegada menors, per la qual cosa “podrien desaparèixer” en el curt termini. Per aquestes i altres raons, l'autora conclou que “el gran repte de l'IBI continua sent la recerca d'un sistema de valoració cadastral que mantingui els valors cadastrals vinculats a la realitat del mercat immobiliari”.

3. “Facebook Spain: problemes i propostes per combatre l'erosió de les bases imposables en l'àmbit de l'economia”. Agafant com a punt de partida la revolució tecnològica de l'era d'Internet i el conegut com “imperi GAFA” construït per les grans multinacionals del sector (Google, Amazon, Facebook i Apple), **Raquel Baixas** centra el seu estudi en els buits legals que està generant la digitalització del comerç que, segons explica, facilita l'adopció d'estratègies fiscals “agressives” a les grans multinacionals que presten serveis digitals en diferents països. Unes estratègies que tenen com a principal objectiu deslocalitzar els beneficis que genera el seu negoci i evitar tributar en els països en els quals desenvolupen la seva activitat. Com? Doncs a partir de la creació de societats pantalla constituïdes en paradisos fiscals, o eliminant o reduint la imposició tributària de l'Estat en qüestió ja sigui evitant la presència fiscalment gravable o maximitzant les deduccions de l'Estat, entre d'altres estratègies.

Per a l'autora, les discrepàncies que existeixen entre les característiques principals de l'economia digital i el concepte tradicional ‘d'establiment permanent’ són les que expliquen la inadequació de l'economia digital amb el marc legislatiu vigent. “Tot i que socialment estem preparats per conviure en un món predominantment digital, la

legislació que regula aquestes transaccions comercials no està evolucionant a la mateixa velocitat”, assegura Baixas.

A partir d'aquest plantejament, el treball estudia l'economia digital a través d'un marc teòric, concentrat en analitzar les conseqüències d'un dels seus reptes principals –la desactualització del concepte “establiment permanent”-, i un cas pràctic, el de Facebook Spain i el seu impacte econòmic sobre l'Administració Tributària espanyola.

4. “Challenges of corporate income tax the era of the digital economy”. En la mateixa línia se situa el treball de **Bernat Pujol**, que també centra la seva anàlisi en l'economia digital i en com les regulacions fiscals internacionals resulten obsoletes per donar resposta a un nou concepte de negoci electrònic que no requereix tenir presència física i permet creuar fronteres per realitzar l'activitat empresarial. “L'economia digital està trencant el marc fiscal actual i si aquesta situació no es resol aviat, afavorirà l'evasió fiscal la qual cosa tindrà un impacte negatiu en els pressupostos públics i el benestar social”, alerta en el pròleg del seu treball. No obstant, per a Pujol, l'economia digital ofereix una “oportunitat única” per trobar un consens internacional i un solució transnacional per donar resposta a aquesta situació i desplegar tot el potencial que ofereix l'economia digital “amb una reforma tributària, competitiva i justa”.